

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра цивільно-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

Віталій СЕРЬОГІН

«31» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОХОРОНЮВАНИЙ ЗАКОНОМ ІНТЕРЕС
У ПРИВАТНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ**

рівень вищої освіти - третій (освітньо-науковий)

галузь знань - D Бізнес, адміністрування та право

спеціальність - D8 Право

освітня програма - Право

вид дисципліни - за вибором

факультет - юридичний

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою юридичного факультету

31 серпня 2026 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Гужва А.М., к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

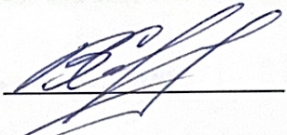
Програму схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету

Протокол від 28 серпня 2026 року, № 1

Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін Олена УСТИМЕНКО

Програму погоджено с гарантом освітньо-наукової програми «Право» третього (освітньо-наукового) рівня освіти

Гарант освітньо-наукової програми «Право» третього (освітньо-наукового) рівня освіти

 Віталій СЕРЬОГІН

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від 31 серпня 2026 року, № 1

Голова методичної комісії
юридичного факультету Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Охоронюваний законом інтерес у приватному праві України» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії у галузі права за третім (освітньо-науковим) рівнем за спеціальністю D8 Право.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є досягнення всебічного глибокого розуміння та засвоєння сутності та природи інтересу в приватно-правовій сфері, норм та принципів здійснення, охорони та захисту інтересу в приватному праві в сучасних умовах інтеграції національного законодавства із законодавством Європейського Союзу.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є визначення та аналіз правових проблем, формування та обґрунтування правових позицій та застосування отриманих знань у практичних ситуаціях.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
4-й	
Лекції	
16 год.	
Практичні, семінарські	
16 год.	
Лабораторні	
Самостійна робота, у тому числі	
58 год.	
Індивідуальні завдання:	
10 год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових

проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна:

ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

ПРН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

ПРН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

ПРН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу. Здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

ПРН13. Використовувати практичний досвід прийняття виважених і обґрунтованих з точки зору правових вимог рішень як у стандартних, так і в нестандартних умовах юридичної діяльності.

ПРН14. Застосовувати на постійній основі деонтологічні правила і керівні принципи наукових досліджень в галузі права з урахуванням таких аспектів, як необхідність дотримання авторських прав, недоторканності приватного життя, професійної таємниці та належних дослідницьких практик тощо.

ПРН15. Формулювати і вирішувати завдання, які виникають під час науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності, що потребують поглиблених професійних знань.

1.8. Пререквізити: Теорія права та держави. Цивільне право (загальна частина). Цивільне право (особлива частина). Господарське право. Цивільний процес. Господарський процес.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи охорони інтересу в приватному праві України

Тема 1. Загальна характеристика інтересу в філософсько-соціальному вимірі

«Інтерес» як філософська категорія. «Інтерес» та «потреба» у філософії. Формування поняття «інтерес» у філософії. Об'єктивна та суб'єктивна сторона інтересу. Психологічний та соціологічний аспекти розуміння «інтересу». «Інтерес» та «потреба» у психології і соціології. Формування поняття «інтерес» у психолого-соціологічному аспекті. Характерні ознаки інтересу в психологічному аспекті. «Інтереси» в економічній науці. Загальні підходи до розуміння «інтересу» в економічному аспекті. Загальна характеристика інтересу в сучасній політичній науці. «Інтерес» та «потреба» в економічній науці. Формування поняття «інтерес» в економічному аспекті. Ознаки політичного інтересу. Класифікація політичних інтересів.

Тема 2. Інтерес у публічному і приватному праві. Приватні та публічні інтереси

Співвідношення права та інтересу, їх взаємозалежність і взаємообумовленість. Деталізації існування інтересів у правовому полі. Співвідношення приватного та публічного права. Критерії розподілу на приватне і публічне право. Ретроспектива розподілу приватного та публічного права в цивільно-правовій науці. Сучасний стан наукових позицій щодо розподілу права на приватне та публічне. Визначення поняття «публічний інтерес». Прояв публічного інтересу в законодавстві. Національний, державний, суспільний, регіональний

(муніципальний) як види публічного інтересу. Лобіювання та публічний інтерес. Конститутивні ознаки приватного охоронюваного законом інтересу. Види приватного інтересу. Узгодження приватного та публічного інтересу.

Розділ 2. Окремі питання охоронюваного законом інтересу в приватному праві України

Тема 3. Історія формування інтересу як правової категорії у приватному законодавстві

Категорія «інтерес» в роботах мислителів Стародавньої Греції та Китаю. Приватний інтерес в римському праві. Забезпечення майнових інтересів чужоземців в римському праві. Інтерес в договірних зобов'язаннях та при деліктах в римському праві. Наукова думка Середньовіччя та інтерес. Інтерес в міському та канонічному праві. Інтерес в роботах мислителів періоду Відродження та Нового часу. Категорія інтересу у французькому та німецькому праві. Категорія інтересу в працях науковців новітнього часу. Інтерес та розвиток вітчизняного законодавства. Розвиток категорії інтересу у вітчизняному законодавстві за Радянського періоду.

Тема 4. Поняття і система інтересів у приватному праві

Сутність і ознаки охоронюваного законом інтересу в приватному праві. Співвідношення інтересу та суб'єктивного права. Поняття охоронюваного законом інтересу в приватному праві. Законний інтерес та юридичний обов'язок. Ознаки законного інтересу. Ознаки охоронюваного законом інтересу визначені Конституційним Судом. Охоронювані законом інтереси в приватному праві. Становлення поняття охоронювані законом інтереси науки цивільного права. Система охоронюваних законом інтересів у приватному праві. Кібернетичні і синергетичні підходи до вивчення системи інтересів у приватному праві. Принципи включення інтересів до системи охоронюваних законом інтересів. Класифікації охоронюваних законом інтересів у цивільному праві.

Тема 5. Захист охоронюваних законом інтересів у приватному праві

Форми та засоби захисту охоронюваного законом інтересу в приватній сфері. Окремі способи захисту інтересу в приватній сфері. Визнання права. Припинення дії, яка порушує право або охоронюваний законом інтерес. Відновлення становища, яке існувало до порушення права або охоронюваного законом інтересу. Примусове виконання обов'язку в натурі. Відшкодування збитків та інші способи відшкодування майнової шкоди. Відшкодування моральної (немайнової) шкоди. Визнання незаконними рішення, дій чи бездіяльності органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб. Захист цивільних інтересів Президентом України, органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим або органами місцевого самоврядування. Захист охоронюваних законом інтересів нотаріусом. Самозахист інтересу в приватній сфері. Зміна або припинення правовідношення.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб.	інд.	с.р.		л	с	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи охорони інтересу в приватному праві України												
Тема 1. Загальна характеристика інтересу як соціального явища	15	2	2			11						
Тема 2. Інтерес у публічному і приватному праві. Приватні	15	2	2			11						

та публічні інтереси												
Разом за розділом 1	30	4	4			22						
Розділ 2. Окремі питання охоронюваного законом інтересу в приватному праві України												
Тема 3. Історія формування інтересу як правової категорії у приватному законодавстві	19	4	4			11						
Тема 4. Поняття і система інтересів у приватному праві	19	4	4			11						
Тема 5. Захист охоронюваних законом інтересів у приватному праві	22	4	4			14						
Разом за розділом 2	60	12	12			36						
Усього годин	90	16	16		10	58						

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальна характеристика інтересу в філософсько-соціальному вимірі	2
2.	Інтерес у публічному і приватному праві. Приватні та публічні інтереси	2
3.	Історія формування інтересу як правової категорії у приватному законодавстві	4
4.	Поняття і система інтересів у приватному праві	4
5.	Захист охоронюваних законом інтересів у приватному праві	4
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Загальна характеристика інтересу в філософсько-соціальному вимірі (опрацювання додаткової літератури за темою)	11
2.	Інтерес у публічному і приватному праві. Приватні та публічні інтереси (опрацювання додаткової літератури за темою)	11
3.	Історія формування інтересу як правової категорії у приватному законодавстві (опрацювання додаткової літератури за темою)	11
4.	Поняття і система інтересів у приватному праві (опрацювання додаткової літератури за темою)	11
5.	Захист охоронюваних законом інтересів у приватному праві (опрацювання додаткової літератури за темою)	14
	Разом	58

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються особою, яка навчається, самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Індивідуальне завдання виконується в формі **реферату**. Реферат передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни; розвиток навичок самостійної

роботи із законами, нормативно-правовими актами та іншими літературними джерелами. Реферат повинен відповідати вимогам до структури, оформлення та змісту, наведеним нижче.

Реферат має складатися із трьох частин: вступу, аналітичної частини та висновків.

Вступ реферату повинен містити загальні положення щодо актуальності дослідження, прізвища та назви основних праць провідних фахівців у досліджуваній сфері та окреслювати поставлене наукове завдання.

В аналітичній частині реферату аспірант має навести думки фахівців із питання, що досліджується, висловити власне ставлення до цих думок, обґрунтувати свої доводи та дослідити окреслене у вступі наукове завдання. Аналітична частина може складатися з кількох підрозділів.

У висновках реферату повинні міститись основні результати проведеного дослідження, розв'язання наукового завдання.

Реферат має містити загальний огляд думок фахівців у сфері сімейного права. Обов'язковою вимогою до змісту реферату є наявність юридичного аналізу теми або аналізу правових відносин, які складаються стосовно відповідних об'єктів. Рекомендується посилатися у рефераті на практику вирішення сімейних спорів.

Обсяг реферату повинен становити від 20 до 25 сторінок, текстовий редактор - Word, формат сторінки - А4 (297х210 мм), орієнтація - книжкова, поля - 25 мм, гарнітура - Time New Roman, кегель - 14, міжрядковий інтервал - 1,5.

Аспірант має використати не менше 10 джерел, у тому числі літературні наукові твори, судову практику, але не враховуючи законодавство

Цитування у тексті виділяються лапками у разі використання мови оригіналу. Якщо аспірант здійснює переклад оригінального джерела, перед уривком такого тексту повинне бути зазначене його прізвище та ініціали автора, а наприкінці уривку має стояти посилання. Посилання у тексті оформлюються у квадратних дужках.

Наприклад: [2, с. 56], де перше число означає порядковий номер у списку використаних джерел, друге - номер сторінки.

Аспірант може обрати одну із представлених тем рефератів.

Теми рефератів

1. Ретроспектива розподілу приватного та публічного права в цивільно-правовій науці.
2. Приватний інтерес в римському праві.
3. Кібернетичні і синергетичні підходи до вивчення системи інтересів у приватному праві.
4. Класифікації охоронюваних законом інтересів у цивільному праві.
5. Форми та засоби захисту охоронюваного законом інтересу в приватній сфері.

7. Методи навчання

Застосовуються три групи методів навчання:

1. словесні – описове розкриття навчального матеріалу, пояснення сутності відповідного явища, поняття, процесу, інструктаж щодо особливостей застосування окремих норм, перевірка рівня самостійного опрацювання навчального матеріалу тощо;
2. наочні – демонстрація схем, таблиць, малюнків (за наявності);
3. практичні – формування вмінь і навичок оперування правовими категоріями, застосування правових норм та використання набутих знань при проведенні семінарських занять.

8. Методи контролю

Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять протягом семестру. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю

на семінарських заняттях, лекціях, у формі колоквиуму, виступів аспірантів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо.

Підсумковий контроль проводиться в форматі заліку.

Максимальна сума балів, яку може набрати аспірант при складанні екзамену з навчальної дисципліни, складає 40. Максимальна сума балів, які може набрати аспірант при вивченні навчальної дисципліни, складає 100.

Перелік питань до підсумкового контролю

6. «Інтерес» як філософська категорія.
7. «Інтерес» та «потреба» у філософії.
8. Формування поняття «інтерес» у філософії.
9. Об'єктивна та суб'єктивна сторона інтересу.
10. Психологічний та соціологічний аспекти розуміння «інтересу».
11. «Інтерес» та «потреба» у психології і соціології.
12. Формування поняття «інтерес» у психолого-соціологічному аспекті.
13. Характерні ознаки інтересу в психологічному аспекті «Інтереси» в економічній науці.
14. Загальні підходи до розуміння «інтересу» в економічному аспекті.
15. Загальна характеристика інтересу в сучасній політичній науці. «Інтерес» та «потреба» в економічній науці. Формування поняття «інтерес» в економічному аспекті.
16. Ознаки політичного інтересу. Класифікація політичних інтересів.
17. Співвідношення права та інтересу, їх взаємозалежність і взаємообумовленість. Деталізації існування інтересів у правовому полі.
18. Співвідношення приватного та публічного права.
19. Критерії розподілу на приватне і публічне право.
20. Ретроспектива розподілу приватного та публічного права в цивільно-правовій науці.
21. Сучасний стан наукових позицій щодо розподілу права на приватне та публічне.
22. Визначення поняття «публічний інтерес».
23. Прояв публічного інтересу в законодавстві.
24. Національний, державний, суспільний, регіональний (муніципальний) як види публічного інтересу.
25. Лобіювання та публічний інтерес.
26. Конститутивні ознаки приватного охоронюваного законом інтересу.
27. Види приватного інтересу.
28. Узгодження приватного та публічного інтересу.
29. Категорія «інтерес» в роботах мислителів Стародавньої Греції та Китаю.
30. Приватний інтерес в римському праві.
31. Забезпечення майнових інтересів чужоземців в римському праві.
32. Інтерес в договірних зобов'язаннях та при деліктах в римському праві.
33. Наукова думка Середньовіччя та інтерес.
34. Інтерес в міському та канонічному праві.
35. Інтерес в роботах мислителів періоду Відродження та Нового часу.
36. Категорія інтересу у французькому та німецькому праві.
37. Категорія інтересу в працях науковців новітнього часу.
38. Інтерес та розвиток вітчизняного законодавства.
39. Розвиток категорії інтерес у вітчизняному законодавстві за Радянського періоду.
40. Сутність і ознаки охоронюваного законом інтересу в приватному праві.
41. Співвідношення інтересу та суб'єктивного права.
42. Поняття охоронюваного законом інтересу в приватному праві.
43. Законний інтерес та юридичний обов'язок.

44. Ознаки законного інтересу.
45. Ознаки охоронюваного законом інтересу, визначені Конституційним Судом.
46. Охоронювані законом інтереси в приватному праві.
47. Становлення поняття охоронювані законом інтереси науці цивільного права.
48. Система охоронюваних законом інтересів у приватному праві.
49. Кібернетичні і синергетичні підходи до вивчення системи інтересів у приватному праві.
50. Принципи включення інтересів до системи охоронюваних законом інтересів.
51. Класифікації охоронюваних законом інтересів у цивільному праві.
52. Форми та засоби захисту охоронюваного законом інтересу в приватній сфері.
53. Окремі способи захисту інтересу в приватній сфері.
54. Визнання права. Припинення дії, яка порушує право або охоронюваний законом інтерес.
55. Відновлення становища, яке існувало до порушення права або охоронюваного законом інтересу.
56. Примусове виконання обов'язку в натурі.
57. Відшкодування збитків та інші способи відшкодування майнової шкоди. Відшкодування моральної (немайнової) шкоди.
58. Визнання незаконними рішення, дій чи бездіяльності органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб.
59. Захист цивільних інтересів Президентом України, органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим або органами місцевого самоврядування.
60. Захист охоронюваних законом інтересів нотаріусом.
61. Самозахист інтересу в приватній сфері. Зміна або припинення правовідношення.

9. Схема нарахування балів

Загальна кількість балів – 100.

Кількість балів за залік – 40.

Кількість балів протягом семестру – 60:

Кількість балів за відповіді на семінарських заняттях $\sum 40 = 40$:

Формула обчислення

$$\sum 40 = \frac{\sum 1}{\sum 2} \times 8 \text{ (вісім)}$$

Примітка:

$\sum 40$ – сума максимальної кількості балів

$\sum 1$ – сума балів, що отримав аспірант за відповіді на семінарських заняттях.

$\sum 2$ – кількість семінарських занять протягом семестру.

8 – коефіцієнт

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання	Індивідуальне завдання	Разом	Залік	Сума
T1-T5				
40	20	60	40	100

Для допуску до складання екзамену здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних, проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Критерії оцінювання відповіді

Поточний контроль здійснюється, зокрема, у формі опитування та перевірки результатів виступів на семінарських та практичних заняттях в п'ятибальній шкалі оцінок.

5 балів ставиться за наступних умов:

- аспірант активно працює протягом усього практичного заняття;
- дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами з доктринальних джерел та посиланням на чинне законодавство;
- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;

- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

4 бали ставиться за наступних умов:

- аспірант активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;

- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

3 бали ставиться за наступних умов:

- аспірант на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- в цілому виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає помилки і усвідомлює їх тільки після вказівки викладача;

- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, причому відповіді нечіткі;

- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

2 бали ставиться за наступних умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;

- аспірант виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.

1 бал ставиться за наступних умов:

- аспірант припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;

- виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Оцінювання індивідуального завдання здійснюється відповідно до наступних критеріїв:

1. результати індивідуального завдання аспіранта фрагментарні, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення – 0 балів

2. аспірант розкриває основні положення теми індивідуального завдання, виконує завдання за зразком, володіє елементарними навичками – 1-12 балів.

3. аспірант розкриває у роботі істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Презентація роботи аспіранта логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень – 13-17 балів.

4. знання аспіранта з обраної теми індивідуального завдання є глибокими, міцними, системними; аспірант вміє застосовувати їх для виконання науково-практичних завдань, наукова діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати правові ситуації, факти, виявляти і відстоювати власну позицію – 18-20 балів.

Критерії оцінювання залікової роботи

Залікова робота виконується у письмовій формі та складається із 40 тестових завдань. Кожне тестове завдання має варіанти відповідей, тільки один з яких є правильним; за кожну правильну відповідь нараховується один бал.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
90–100	зараховано
70-89	зараховано
50-69	зараховано
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Берестова І.Е. Захист публічних інтересів учасників цивільних відносин: взаємозв'язок цивільного судочинства і конституційного провадження: дис....док-ра юрид. наук: 12.00.02 та 12.00.03. Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, Київ, 2019. 510 с.
2. Психологічна енциклопедія / авт.-упоряд. О. М. Степанов. К.: Академвидав, 2006. 422 с.
3. Венедіктова І.В. Методологічні засади охоронюваних законом інтересів у приватному праві: монографія. Х. : Нове Слово, 2011. 260 с
4. Вінник О.М. Публічні і приватні інтереси в господарських товариствах: проблеми правового забезпечення. Монографія. К.: Атіка, 2003. 352 с.

Допоміжна література

1. Завальна Ж.В. Договірна форма узгодження інтересів. *Підприємництво господарство та право*. 2007. № 10. С. 35-38.
2. Бліхар М. Адміністративно-правові засоби захисту публічного інтересу. *Юридичний вісник*. 2021. № 3. С. 41–48.
3. Підлубна Т.М. Право на захист цивільних прав та інтересів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.03.; Ін-т держави і права імені В. М. Корецького. К., 2009. 20 с.
4. Лихова С. Законні інтереси дітей та підопічних осіб як об'єкт кримінально-правової охорони: теоретико-правовий аспект. С. Лихова, С. Морозюк. *Вісник прокуратури*. 2008. № 8. С. 58-59.
5. Новосад, В. Д. (2023). Поняття «інтерес» у цивільному законодавстві України. *Академічні візії*, (18). <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/401>.
6. Марусяк, Л. (2023). Цивільно-правова охорона публічних інтересів. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Юридичні науки*, (4(67)), 25-31. <https://doi.org/10.32689/2522-4603.2023.4.4>.
7. Хамходера О.П., Піть І.Ю. Суб'єктивний публічний інтерес: теорія та прикладні перспективи. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки»*. 2021. № 1(35). С. 27–39.
8. Гужва А.М. Проблема визначення категорії «інтерес» у цивільному праві. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та аспірантів «Проблемні питання цивільного та господарського права», (16 лют. 2007 р., м. Харків) / Харк. нац. ун-т. ім. В.Н. Каразіна. Х., 2007. С. 375-377.
9. Гужва А.М. Деякі аспекти правової природи інтересу в цивільному праві. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2007. № 3. С. 111-114.
10. Гужва А.М. Співвідношення інтересу і збитків за римським правом. Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, Одес. нац. юрид. акад. Одеса: Юрид. літ., 2008. Вип. 41. С. 184-190.
11. Гужва А.М. Формули «Quod interest» та «Quanti interest» у договорі найму за римським правом. *Право і безпека*. 2010. № 1. С. 148-152.
12. Гужва А.М. Інтерес довірителя і позов з договору доручення. Проблеми

цивільного права та процесу: матеріали наук.-практ. конф., Харків, 22 трав. 2010 р. / М-во внутр. справ України, Харк. нац. ун-т внутр. справ, каф. цивіл. права та процесу, навч.-наук. ін-т права, економіки та соціології, каф. цивіл.-правових дисциплін. Х., 2010. С. 176-179.

11. Посилання на інформаційні ресурси в інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського: <http://irbisnbnv.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <http://rada.gov.ua/>
3. Офіційний вісник України: <http://ovu.com.ua/>
4. Юридичний журнал «Форум права»: www.irbis-nbnv.gov.ua
5. Юридичний журнал «Право України»: <http://pravoua.com.ua/>
6. Електронне наукове видання «Юридичний науковий електронний журнал»
<http://www.lsej.org.ua/>